

## Aloite 20.2.2023, Valtuustoaloite Kielilisien korottamisesta Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella

KPHVAHAL 12.06.2023 § 164

Valmistelija vs. Henkilöstöjohtaja Pirkko Härkänen

Hallintosäännön 140 §:n mukaan valtuutettu voi jättää aluevaltuustossa aloitteita seuraavan säännön mukaisesti:

*Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisesti tai sähköisesti. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.*

*Aloite on, sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi. Aluevaltuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.*

RKP:n valtuustoryhmä sekä aloitteen allekirjoittanut Pia Sillanpää esittävät valtuustoaloitteessaan (20.02.2023 Aluevaltuusto § 12), Soiten henkilöstön kielilisien korottamista. Kielilisien korottaminen antaisi henkilöstölle vahvan signaalin siitä, että heidän osaamistaan arvostetaan ja olemme työnantajina myös valmiita maksamaan siitä. Valtuustoaloitteessa ehdotetaan myös kielilisien myöntämisen vaatimuksien tarkistamista siten, että kaikilla työntekijöillä olisi tasa-arvoiset mahdollisuudet hakea kielilisää.

Valtuustoaloite lähetettiin vs. henkilöstöjohtajan Pirkko Härkäsen valmisteltavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Maksettavien kielilisien osuus hyvinvointialueen palkkasummassa on merkittävä. Huhtikuussa 2023 otetun tilaston mukaan hyvinvointialueella

- Kielilisistä kertyi kuukaudessa 23 098,62€ (tässä summassa huomioitu osa-aikaiset, joille maksetaan kielilisiä osa-aikaprosentin mukaan).
- 310 henkilöä oli oikeutettu 15€ kielilisään
- 568 henkilöä oli oikeutettu 30€ kielilisään
- 39 henkilöä oli oikeutettu 60€ kielilisään
- Jos huhtikuun lukujen mukaan laskettaisiin koko vuosi, kielilisistä kertyisi vuoden aikana 277 183,44€, tätä ei kuitenkaan voida pitää luotettavana, koska sijaisten ja määräaikaisten määrä vaikuttaa kielilisäkustannuksiin kuukausittain.
- Viime vuonna kielilisiä maksettiin yhteensä 250 397,87€.

Hyvinvointialueella kannustetaan oman kielitaidon kehittämiseen työtehtävien vaatimusten mukaan. Organisaatio tarjoaa myös kielikursseja tarpeen mukaan. Tämän vuoden talousarviossa ei ole huomioitu kielilisän korotusta, mutta kaikille kieliehdot täyttävälle kielilisä maksetaan anomusten mukaan. Korotuksia kielilisään ei ole taloussuunnittelussa nostettu valmisteluun eikä palkkausta koskevissa neuvotteluissa ole noussut esille tarvetta nimenomaisesti kielilisien korotuksille.

Kielilisien maksatuksessa oleva ohjeistus hyvinvointialueelle on siirtynyt Soite-kuntayhtymästä eikä ohjeistusta ole tässä vaiheessa rakenteellisesti tarkasteltu uudelleen. Toimintaympäristö on vuosien takaisesta tilanteesta myös muuttunut, sillä alkuperäisessä tilanteessa organisaatiossa ei ollut käytössä erillistä kielenkäännöspalvelua. Tällä hetkellä hyvinvointialueella on kaksi kielenkääntäjää, joiden palveluja käytetään ohjeiden ja muiden potilas-/asiakastekstien käännöstarpeisiin. Muun henkilöstön monipuolisen kielitaidon merkitys ja rooli on osin muuttunut ja siinä korostuu nyt asiakkaan ja potilaan kohtaamisessa tapahtuva asiointikieli. Potilas- ja asiakastyössä tarvitaan enemmän suullista kielitaitoa. Osa henkilöstöstä tekee tehtävissään lyhyitä käännöstöitä, mutta näiden osuus on vähentynyt vuosien takaiseen tilanteeseen verrattuna. Hyvinvointialueella on lisäksi tulossa kaikille käyttöön MOT-kielipalvelu.

Valtuustoaloitteen viranhaltijavalmistelun yhteydessä on nähty kielilisien korottamisen tarpeen sijaan enemmänkin tarve tarkistaa nykyisten kieliliskriteereiden ja myöntämisperusteiden rakenteellista ajanmukaisuutta. Tältä osin asia huomioidaan osana muuta palkkausrakenteen kehittämistä.

Oheisaineistona RKP:n valtuustoryhmän 20.02.2023 jättämä valtuustoaloite.

#### Päätösesitys

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi RKP:n valtuustoryhmän ja allekirjoittaneen jättämän valtuustoaloitteen;
2. merkitä tiedoksi annettavan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
3. saattaa vastauksen tiedoksi aluevaltuustolle;
4. että aloite katsotaan tällä päätöksellä loppuun käsitellyksi.

#### Päätös

Aluehallitus päätti kohdat 1.-4. esityksen mukaisesti.

*Merk. tied. kansalliskielilautakunnan pj Marlén Timonen oli poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajan.*

Keski-Pohjanmaan aluevaltuusto 02.10.2023 § 58  
791/00.03.01/2023

Liite A § 58 RKP:n valtuustoryhmän 20.02.2023 jättämä valtuustoaloite.

Päätösesitys

Aluevaltuusto päättää aluehallituksen esityksen mukaisesti  
1. merkitä tiedoksi annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen;  
2. todeta, että aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Aluevaltuusto päätti kohdat 1.-2. päätösesityksen mukaisesti.

Lisäksi todettiin, että aluevaltuusto on kiinnittänyt huomiota ruotsin kielen taidon merkityksellisyyteen ja edellyttää, että ruotsin kielen taidon kehittämiseen ja riittävään ylläpitämiseen kiinnitetään erityistä huomiota ja että asia huomioidaan vakavasti palkkarakenneuudistuksen yhteydessä, henkilöstöohjelmassa ja erityisesti kieliohjelman valmistelun yhteydessä. Kieliohjelma valmistellaan vuoden 2023 loppuun mennessä ja tuodaan aluevaltuuston hyväksyttäväksi.